

Unge og uddannelsesvalg

Lektor Mette Pless (mep@learning.aau.dk)
Center for Ungdomsforskning, Aalborg Universitet

De unge er optagede af uddannelse

85 % af elever i 8. og 9. klasse mener uddannelse er meget vigtigt

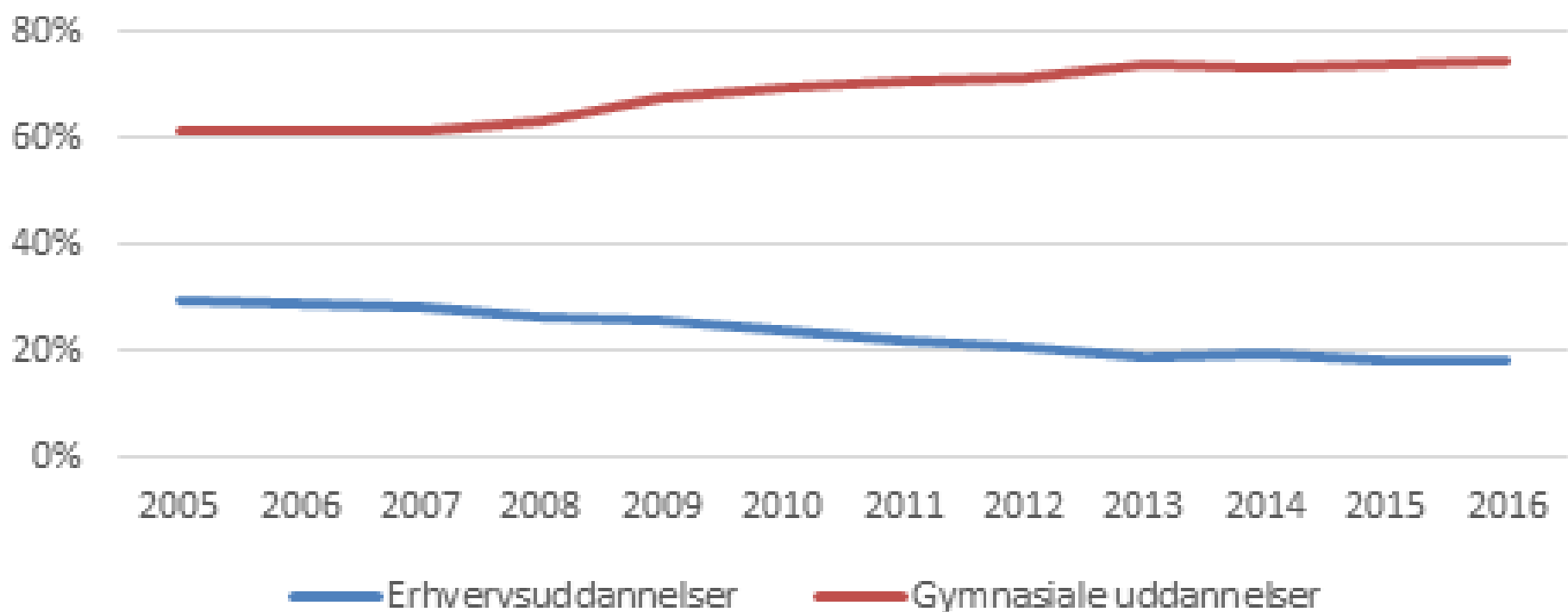
1,5 % mener at uddannelse slet ikke er vigtigt (Juul & Pless, 2015)

- En uddannelse for mig er meget vigtig, da det er den jeg skal leve af resten af livet. Det er min uddannelse, der skal gøre, at jeg får et dejligt liv. (pige, 9. klasse, Pless & Katznelson 2005)
- Hvis du vil noget i livet bliver du nødt til at have en længerevarende uddannelse. Der findes ikke en fremtid uden videregående uddannelse.” (elev, gymnasial udd.)

Unge uddannelsesvalg er spændt ud mellem
interesse og nødvendighed

Andelen som søger hhv. erhvervsuddannelse og gymnasial uddannelse direkte efter grundskolen 2005-2016.

Kilde: Undervisningsministeriet (2016)

Når man først har valgt en erhvervsuddannelse, så hvis man pludselig finder ud af at det ikke er noget for en, så skal man starte på en gymnasial uddannelse når man er blevet ældre. Hvis man finder ud af at det ikke er noget for én så skal man **gå tilbage-agtigt**. Og vælg om, hvis det er det man skal eller tage en anden uddannelse. (dreng, 8. kl., Pless, Juul & Katznelson 2016)

- Uddannelse som selvfølgelighed
- Mange har svært ved at overskue valgmulighederne
- Valget opleves som et pres
- Fokus på usikker og uforudsigelig fremtiden
- Går efter 'det sikre' og følger flertallet
- Ikke fravalg af eud – men udskydelse af (erhvervs)valg

- **Forskelle i søgemønstre** mod ungdomsuddannelserne
- **Kønsforskelle** i uddannelsesvalg – overvægt af drenge på eud (67 %) og omvendt på de gymnasiale uddannelser. Unge kvinder fraflytter i højere grad end unge mænd, yderområderne (SBI).
- **Geografisk skævhed** – Unge i yderområder gennemfører lige så ofte som andre unge en uddannelse, men tager oftere en eud og sjældnere en VU (SBI)

Hvad har betydning for unge valg af ungdomsuddannelse?

Uddannelsen

- Interesse og faglige styrkeområder (karakterer)
- Godt og seriøst læringsmiljø
- Attraktivt ungdomsmiljø

Baggrund

- Forældres uddannelsesbaggrund – og viden om ungdomsudd.
- Venners valg

Geografi

- Unge drenge i landområder har tæt(tere) stedstilknytning. Afstand til udd. Kan være udfordring (Bloksgaard et al 2014)
- For udsatte unge kan lang afstand til uddannelse udgøre en væsentlig barriere

Udfordring

- Hvordan skabe stærke ungdomsuddannelser med gode sociale læringsmiljøer **OG** bibeholde uddannelsestilbud lokalt?

Opmærksomhedspunkter

- Vigtigt at afdramatisere valget – og understøtte de unges ‘karrierekompetencer’
- Transportmuligheder til uddannelse spiller vigtig rolle